

Znaczenie sektora leśno-drzewnego w rozwoju regionu

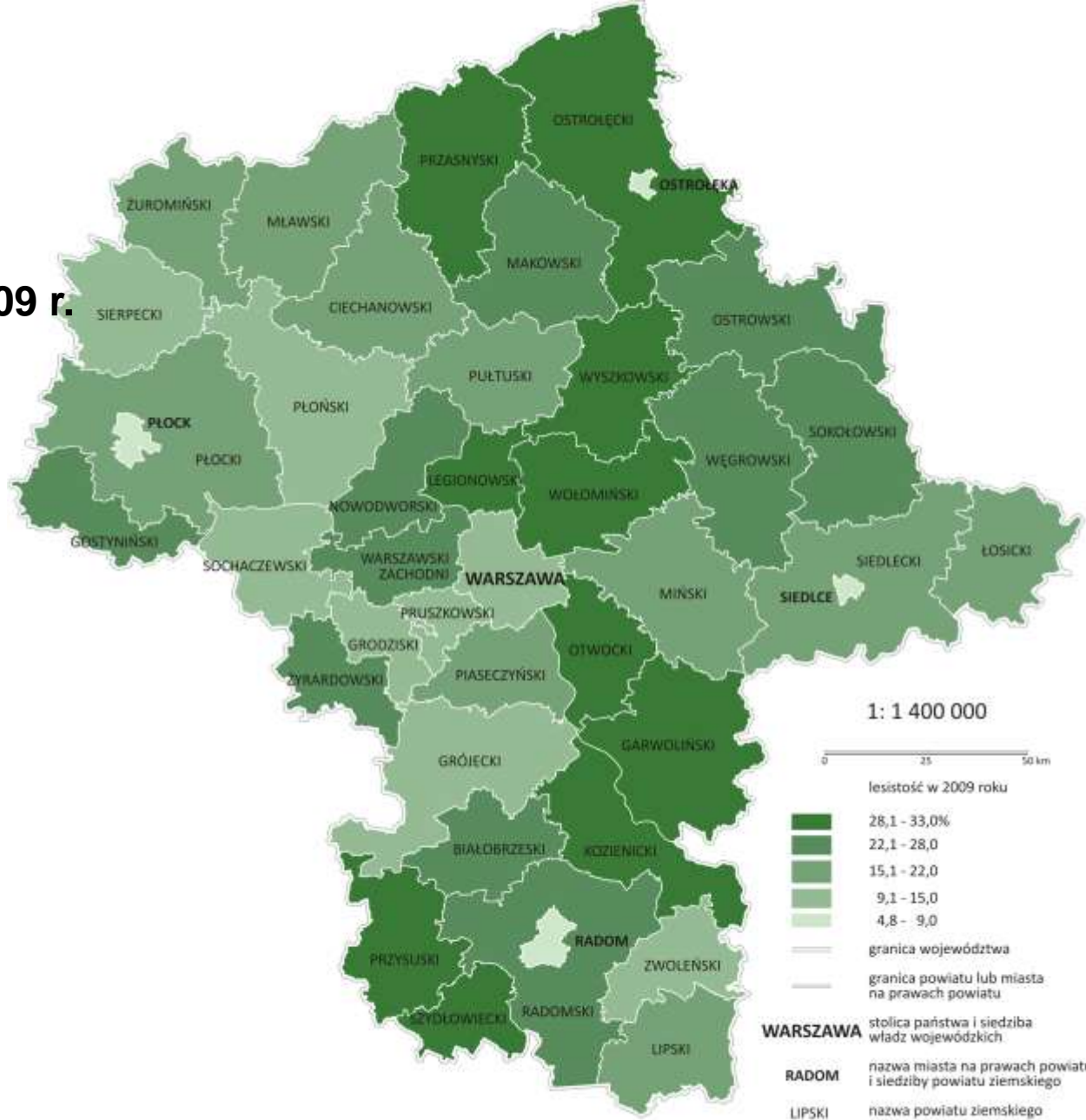
**Urząd Marszałkowski Województwa
Mazowieckiego w Warszawie
Departament Środowiska**

1. Problematyka zalesienia regionu Mazowsza

Największą lesistością na Mazowszu (**ponad 30%**) charakteryzują się powiaty: wyszkowski, szydłowiecki, ostrołęcki, przysuski, kozienicki, legionowski, natomiast najniższą (**do 15%**) powiaty: płoński, zwoleński, sierpecki, sochaczewski, grodziski, pruszkowski, grójecki oraz miasta na prawach powiatu: Ostrołęka, Radom, Siedlce, Płock, m. st. Warszawa.

Można jednak podkreślić, że na terenie stolicy jest stosunkowo dużo lasów – ok. **15% (blisko 8 tys. ha)**, co jest ewenementem w skali Europy.

Lesistość powiatów województwa mazowieckiego w 2009 r.

© Departament Geodezji i Kartografii, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie; Al. Jerozolimskie 28; 00-024 Warszawa; tel. 22 827 70 46; www.geodezja.mazovia.pl; e-mail: geodezja@mazovia.pl

Dane do opracowania treści tematycznej mapy pozyskano z Głównego Urzędu Statystycznego

Treść podkładową do opracowania mapy pozyskano z Mazowieckiego Systemu Informacji Przestrzennej: <http://www.wrotamazowsza.pl>

W strukturze własnościowej województwa przeważają **lasy państwowe (57%)**, ale w stosunku do struktury własnościowej w kraju, gdzie lasy publiczne stanowią **81,8%** jest to dominacja niewielka.

Lasy państwowe na terenie województwa znajdują się w zarządzie sześciu regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych (Warszawa, Białystok, Radom, Lublin, Olsztyn, Łódź), z czego powierzchnia lasów państwowych pod nadzorem RDLP Warszawa stanowi ok. **45%**.

Program zwiększania lesistości dla Województwa Mazowieckiego do roku 2020

Aby poprawić sytuację leśną Mazowsza, na zlecenie Zarządu Województwa Mazowieckiego, opracowano Program zwiększenia lesistości dla Województwa Mazowieckiego do roku 2020, który został przyjęty przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w dniu 19 lutego 2007 r.

Zasadniczym celem Programu jest szczegółowe wskazanie terenów, w których, z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze oraz społeczno-gospodarcze, powinien zostać zwiększony udział gruntów zalesionych oraz obszarów, które z uwagi na te uwarunkowania, powinny zostać wyłączone z zalesień.

Lasy w granicach województwa mazowieckiego zajmują ok. **814 tys. ha** (drugie miejsce w skali kraju po województwie zachodniopomorskim), co jednak stanowi tylko **22,6%** ogólnej jego powierzchni i pod względem lesistości sytuuje województwo na przedostatniej (przed województwem łódzkim) pozycji w kraju (lesistość Polski - **29,1%**).

Obszary o najmniejszym zalesieniu na Mazowszu zajmują grunty o bardzo wysokiej jakości do prowadzenia gospodarki rolnej.

Na czerwono – obszary rekomendowane do zwiększenia udziału powierzchni lasów w pierwszej kolejności;

Na pomarańczowo – obszary rekomendowane do zwiększenia udziału powierzchni lasów w drugiej kolejności;

Na różowo – obszary rekomendowane do zwiększenia udziału powierzchni lasów w trzeciej kolejności;

Na żółto – obszary wyłączone z zalesień, głównie z uwagi występowanie gruntów o bardzo wysokiej jakości produkcyjnej.

Głównym celem rekomendowanych w Programie zalesień jest uzupełnianie leśnych korytarzy ekologicznych i poprawa struktury przyrodniczej Mazowsza, a także ochrona przeciwpowodziowa terenów przyrzecznych, ochrona zasobów wodnych, w tym wód podziemnych.

Powierzchnia lasów w województwie mazowieckim zwiększyła się w okresie, który obejmuje wskazany Program. Nie jest to jednak wzrost zadowalający. Według danych GUS w 2004 było na Mazowszu ok. **790 tys ha** lasu, w 2009 było ok. **814 tys ha**.

2. Branża leśna jako gospodarka zrównoważona

Las jest zasobem odnawialnym. Zasoby odnawialne odznaczają się tym, że dopóki człowiek korzysta z nich rozsądnie, nie naruszając warunków równowagi środowiska, odnawiają się i można korzystać z nich wiecznie.

Zasada zrównoważonego korzystania ze wszystkich funkcji lasów, wpisana jest w polskie prawodawstwo w tym zakresie. Ustawa o *lasach* stawia na trwałość i wielofunkcyjność lasów.

Branża leśna, poza osiąganymi celami ekonomicznymi, spełnia również szereg funkcji pozaprodukcyjnych. Lasy odnawiają zapasy tlenu w atmosferze i zmniejszają zawartość dwutlenku węgla w powietrzu, przyczyniając się do łagodzenia „efektu cieplarnianego”. Większa ilość lasów, to także:

- mniej wyjałowionych gleb,
- lepsza regulacja wody w przyrodzie,
- przeciwdziałanie powodziom,
- ochrona gleb przed erozją.

Lasy znakomicie nadają się do zagospodarowania terenów zdegradowanych i gleb o niskiej jakości produkcyjnej.

Branża leśna w istotny sposób wpływa więc na środowisko regionu (powietrze, wody, gleby), pośrednio pozytywnie wpływając na inne branże korzystające ze środowiska.

Nie można również zapomnieć, że wszyscy lubimy odpoczynek w lesie. Coraz więcej osób chce korzystać z uroków lasów, szczególnie mieszkańcy miast, pragnący oderwać się od murów osiedli.

Branża leśna kształtuje również warunki zdrowotne i rekreacyjne regionu, przyczyniając się do wzrostu jego atrakcyjności.

3. Branża leśna jako lokalny pracodawca

Należy również pamiętać, że w lasach znajdują zatrudnienie lokalne społeczności. Pracę w lesie wykonują głównie lokalne podmioty gospodarcze.

Przykładowo na terenie RDLP Warszawa, które obejmuje 45% lasów państwowych w województwie mazowieckim (ok. 25% wszystkich lasów Mazowsza) usługi leśne świadczy **111 firm** (wg danych z 2011 roku).

Struktura zatrudnienia w firmach leśnych na terenie RDLP
Warszawa przedstawia się następująco:

firmy 1- osobowe	ilość zatrudnionych pracowników stałych:						
	5-6	6-10	11-15	16-20	21-25	26-50	powyżej 50 osób
19	60	23	5	3	-	-	1

Według danych GUS (stan na 31.12.2011 r.) na Mazowszu zatrudnionych jest w dziale gospodarki „leśnictwo i pozyskanie drewna” – ok. **2,3 tys** osób.

**Branża leśna, to istotne wzbogacanie
lokalnego rynku pracy w regionie.**

4. Branża drzewna w rozwoju regionu

Surowiec drzewny będący efektem pracy lokalnych społeczności daje podstawę do zatrudnienia w przemyśle drzewnym i papierniczym, który obejmuje gałęzie przemysłu: tartaczno, meblarskiego i wyrobów stolarskich, płyt i sklejek.

Według danych GUS (stan na 31.12.2011 r.) na Mazowszu zatrudnionych jest:

- w dziale gospodarki „produkcja mebli” – ok. **6,1 tys** osób,
- w dziale gospodarki „produkcja papieru i wyrobów z papieru” – ok. **9,9 tys** osób.

Wśród największych na Mazowszu firm przemysłu drzewnego wymienić można:

- P.P.H.U. MARDOM Jan Walaszek – zatrudnia **207 osób**,
- P.P. TRAK Garbatka – zatrudnia **102 osoby**,
- Przetwórstwo Rolno-Spożywcze **57 osób**,
- Tartak Import Eksport Jerzy i Runa Leśnego s.c. – zatrudnia w przemyśle paletowym Abramczyk – zatrudnia **54 osoby** \

Największą firmą w sektorze papierniczym jest:

Stora Enso Wood Products Sp. z o. o. (Ostrołęckie Zakłady Celulozowo Papiernicze), która zatrudnia w Ostrołęce: **1045 osób** (stan na wrzesień 2012 r.).

W przeważającej większości odbiorcami drewna na terenie województwa mazowieckiego są jednak małe i średnie zakłady, nabywające do 2 tys m³ drewna rocznie.

Na terenie Mazowsza działa obecnie, w podziale na obszary zarządzane przez regionalne dyrekcje lasów państwowych, następująca ilość podmiotów gospodarczych zajmujących się przerobem surowca drzewnego (dane z lat 2011 i 2012):

Na terenie RDLP w Olsztynie – **170** podmiotów,

Na terenie RDLP w Białymstoku – **172** podmioty,

Na terenie RDLP w Lublinie – **17** podmiotów,

Na terenie RDLP w Radomiu – **156** podmiotów,

Na terenie RDLP w Warszawie – **ok. 400** podmiotów.

Na terenie Mazowsza działa obecnie **ponad 900** firm z branży przemysłu drzewnego i papierniczego.

Sektor drzewny i papierniczy to duża gałąź gospodarki Mazowsza, która w istotny sposób stymuluje rozwój całego regionu.

Dziękuję za uwagę

Małgorzata Krzyżanowska

**Zastępca Dyrektora Departamentu Środowiska
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie
tel. 22 59 79 052
m.krzyzanowska@mazovia.pl**